

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

67. An in Iubilæo sufficiat opinio probabilis ad lucranda Indulgentias? Ex
part. 5. tract. 12. resol. 32.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Sacramentorum. Ex part. 10. tract. 11. & Misc. 1. Refol. 34.

privilegiatam Censuras non comprehendi: adeo si in-
soluto concedatur facultas absolventes a
causibus referuatis, si alias sint excommunicatione refer-
uata innodati, virtute talis indulti absolui nequeunt
per se, & directè.

3. Nihilominus dicendum est quantum ad præ-
sens punctum, nomine casuum referuatorum in Pon-
tificum Decretis, aut sacræ Congregationis latis com-
prehendi Censuras referuatas; & ideo quoties in ali-
quo privilegio in fauorem penitentis concessio, con-
ceditur facultas absolventi a referuatis, penitens qui
habet referuatam aliquam Censuram, vigore talis
privilegij potest ab illa absolui directè, & per se, quia
quævis sub nomine casus referuati, non compre-
henduntur Censuræ, cum casus referuatus sit pecca-
tum, Censura vero sit pœna, tamen secundum com-
munem vsum loquendi sacrorum Canonum, & Con-
ciliorum nomine casus referuati intelligitur censura,
vt expressè habetur in Extrauagant. *Et si Dominici*,
vbi dicitur ideo casus à Pontifice referuari, ne fideles
ob veniæ facilitatem sumant ansam peccandi; at ista
ratio æqualiter militat in censuris, præcipuè in ex-
communicatione, ac in culpis. Confirmari istud po-
test, quia vbi est eadem ratio, debet esse eadem iuris
dispositio, præcipuè hoc est verissimum, quia qui ha-
bet casus referuatos, & simul est excommunicatus non
potest ab illis absolui, nisi prius absoluat ab excom-
municatione, & ideo dicendum est mentem Pontificis
concedentis facultatem absolventi a referuatis virtute
talis indulti esse vt possit Confessor absolvere à cen-
suris, quia excommunicatio præcipuè cum sit tam grauis
censura, impedit absolutionem à peccatis: & ideo præ-
sumendum est in eo casu intentionem Pontificis privi-
legium promulgantis, esse, vt extendatur ad censuras
illis casibus annexas. Et hæc omnia docet Texeda
vbi supra.

RESOL. LXVII.

An in Iubilæo sufficiat opinio probabilis ad lucrandam
Indulgentiam? Ex part. 5. tr. 12. Ref. 32.

67. Hic casus est valde notandus, nam circa opera
& materiam Iubilæi adfunt hinc inde multæ
DD. opiniones, ideo quaritur, an si aliquis tempore
Iubilæi sequatur aliquam opinionem probabilem, cir-
ca illud lucratur Indulgentiam? & negatiuam senten-
tiam docet Bartholomæus à S. Fausto in tr. de Iubilæo,
lib. 4. 64. vbi sic asserit. In materia Indulgentiarum
non tenet opinio probabilis ad lucrandam Indulgen-
tiam, si oppositum sit verum, quia non præstat opus
prescriptum ad acquirendum Indulgentiam. Ita ille.
Vnde si aliquis, v. g. in prima hebdomada ieiunauit,
Ecclesiæ adit, elemosinas dedit, & in secunda con-
fessus est, & Eucharistiam sumpsit, sufficit secundum
aliquos ad lucrandum Iubilæum; sed hæc opinio licet
sit probabilis, tamen à parte rei si esset falsa, remaneret
quidem talis absolutus à referuatis; quia, vt alibi di-
ctum est, opinio probabilis confert iurisdictionem,
non tamen lucratur Indulgentiam Iubilæi; & sic
etiam dicendum erit in similibus casibus, quod, vt dixi,
est valde notandum. Vide etiam Bossium de Iubilæo,
lib. 4. cap. 3. n. 5.

RESOL. LXVIII.

An si quis tempore Iubilæi sequatur circa illud opinionem
probabilem, lucratur Indulgentias?
Iam deducitur circa iurisdictionem in administratione
Tom. IV.

§. 1. Questio est satis practicabilis, & ego ad il-
lam olim cum Fausto, Bonacina, & aliis, ne-
gatiuè respondi, quibus nunc addo ex Prædicatorum
Familia Magistrum Leonardum in *Thesoro Sacratif-
simi Rosarij*, cap. 9. folio 61. vbi sic ait; aliqui docent,
quod quando conceditur Indulgentia hoc vel illud in
aliqua Ecclesia facienti, si confessus fuerit, & com-
municauerit; is, qui fuit confessus, & communicauit
quatuor diebus ante, & non habet mortalem culpam,
possit lucrari illam Indulgentiam. Quod approbat
Laurentius Hertel, verb. *Indulgentia*, num. 5. Verum
securius est in Bulla facienda præscribitur fortassis
enim tunc ipsa confessio est pars operis ad Indulgentiam
requisiti. Ea propter quamplurimi Doctores cen-
sent confessionem necessario esse præmittendam, & in
vniuersum omnes hoc consulant. In hac enim materia
non oportet imitari opinionibus probabilibus, sed secu-
rioribus; cum ipsa opinionum probabilitas hic nihil
conferat. Ita ille.

2. Sed his non obstantibus, me citato, affirmatiuè
sententiæ adhaeret Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 5.
disp. 14. q. 164. qui testatur ita sentire multos Doctos
modernos, & inter illos ex sua Religione Patrem
Franciscum de sancto Iuliano. Probatur primò, quia
cum circa materiam, & opera Iubilæi, adfunt hinc in-
de variæ, & permultæ Doctorem (quas sequuntur lu-
crantes) opiniones; vix essent, qui Indulgentiam ob-
tinerent. Secundò, quia si opinio probabilis est suf-
ficiens ad hoc, vt censetur tribuere Papa Iurisdic-
tionem Sacerdoti, vt à referuatis absoluat Penitentem;
cur eadem opinio probabilis non erit etiam sufficiens,
ad hoc, vt credatur, Pontificem de facto Indulgentiam
Iubilæi concedere illi, qui secundum dictam opinio-
nem opera Iubilæi exequitur? Hoc enim de Benigni-
tate Sedis Apostolicæ certo credendum videtur.

3. Hanc etiam sententiæ nouissimè etiam, me ci-
tato, tenet doctus P. Martinus de San Ioseph, in
los auisos de Confessores, tom. 1. lib. 2. de Indulgentiis, tr. 12.
num. 12. vbi sic ait: [Es de auertir, que quando ay opi-
niones encontradas, sobre si se gana, ò no el Iubilæo
con tales, ò tales diligencias, ò en tal tiempo. Le gan-
nan todos los, que figuen opinion probable; por que
se deue presumir assi de la piadosa intencion del Ponti-
fice, que la estiendo à opiniones probables. Esto deu-
uen llevar los que tienen, que en materia de Sacramen-
tos, quando se trata de jurisdiccion, se puede seguir opi-
nion probable, por que es visto darla su Sencidad. Vt
Suarez, in 3. part. tom. 4. disp. 32. sect. 5. Sanchez, de
Matrim. lib. 3. disp. 20. n. 4. & disp. 22. quest. ult. num. ult.
Henriquez lib. 5. de Penitent. c. 14. num. 3. & 4. Lessius
lib. 2. de Instit. cap. 29. dub. 8. n. 68. Si es visto dar su au-
toridad en lo vno, lo mismo se deue dezir en la mate-
ria de ganar Indulgentias] Quia argumentum de simili-
bus ad similia valet, & est fortissimum. Glossa in leg. 3.
ff. de Offic. eius cui mandata est, & Glossa penult. in leg. 1.
Cod. de Interdictis, & §. Si uxorem, & ibi Glossa Instit.
de nupt. Y la razon es, que; De similibus simile est iudi-
cium, §. veltè, Instit. mandat, leg. Non possunt, leg. & se-
quenti, ff. de legibus. Farinacius Fragment. Crimin. part. 1.
lit. E. n. 188. De que resulta, que no solamente que-
darà vno absuelto en el Iubilæo de los Casos referua-
dos, sino que ganará las Indulgentias. Ita ille. Et tan-
dem hoc anno 1650. hanc sententiæ etiam docuit ex
nostra Religione, doctus & amicissimus Pater D. Pau-
lus Maria Quarti in tract. de Iubilæo Anni Sancti, c. 2.
punct. 1. post Dubium 6. Vnde ego nunc hanc senten-
tiæ fati probabilè existimo.

Sup. hoc in
Ref. præce-
dit.

Sup. hoc sup
in Ref. 51. &
54. §. Nota
etiam hic
per totum, &
inf. in tr. 5;
Ref. 13. cur-
sum in fine.

Sup. hoc in
tom. 8. tr. 1.
Ref. 2. §. 2. ad
mediu, veris-
Et tadem, &
in Ref. 4. &
in Ref. 5. si-
gnanter in
cius §. Sed,
& in tom. 7.
tr. 1. Ref. 92.
§. Sed si, &
seq. & in tom.
3. tr. 1. Ref. 4.
& in tom. 1.
tr. 5. Ref. 56.
§. 2. inter
principium
& medium,
veris. nam si
aliquæ, &
hic inf. in
tr. 8. ex lata
doctrina
Refol. 59. §.
Añado, à lin.
8. & veris
Yañado.